

**TØNSBERG
KOMMUNE**

– der barn ler

Alkoholpolitisk handlingsplan 2024-2028

Vedtatt av kommunestyret 12. Juni 2024

BAKGRUNN OG FORANKRING	2	Gi skjenkebevilling for en enkelt anledning	6
		Tiltak 4.3	7
HOVEDMÅL	3	Bevillingssøker må redegjøre for stedets universelle utforming	7
Delmål 1	3		
En trygg og ansvarlig alkoholhåndtering	3	Delmål 5	7
Tiltak 1.1	3	Sikre forutsigbare alkoholfrie soner i det offentlige rom og der barn og unge oppholder seg	7
Veiledning av næringen	3	Tiltak 5.1	7
Tiltak 1.2	3	Det settes begrensninger i forhold til hvilke konsepter som kan innvilges salgs- og skjenkebevillinger	7
Dialog med næringen	3	5.2	8
Tiltak 1.3	4	Det innvilges begrenset bevilling til skip/fartøy	8
Samarbeid med politiet	4		
Tiltak 1.4	4		
Gjennomføre målrettede kontroller.	4		
Delmål 2	4		
En profesjonell og kompetent bransje	4		
Tiltak 2.1	4		
Gjennomføre etablerer-, skjenke- og kunnskapsprøven.	4		
Tiltak 2.2	4		
Krav om e-læringskurs i Ansvarlig vertskap	4		
Tiltak 2.3	5		
Kontroll og oppfølging av internkontrollen	5		
Delmål 3	5		
Forutsigbare rammebetingelser	5		
Tiltak 3.1	5		
Videreføring av salgs- og skjenkebevillinger	5		
Tiltak 3.2	5		
Digitalisering av søknadsprosesser om bevilling	5		
Tiltak 3.3	5		
Begrensninger i forhold til antall salgs- og skjenkebevillinger	5		
Tiltak 3.4	6		
Sørge for at spørsmål om vinmonopolutsalg vurderes grundig	6		
Delmål 4	6		
Tønsberg skal ha et mangfoldig, attraktivt og tilgjengelig by- og uteliv	6		
Tiltak 4.1	6		
Gi bevilling til ordinære serverings- og skjenkesteder	6		
Tiltak 4.2	6		

Bakgrunn og forankring

Alkoholloven setter rammer for hvordan alkoholpolitikken skal forvaltes. Kommunene er innenfor disse rammene tillagt et relativt betydelig ansvar og stor frihet til å kunne forme sin egen alkoholpolitikk. Alkohollovens § 1-7d har pålagt kommunen å utarbeide en alkoholpolitisk handlingsplan og at denne skal vedtas av kommunestyre i starten av hver valgperiode for fire år av gangen. Det angis ikke eksakt hva en slik plan skal inneholde, men en allmenn oppfatning er at den bør inneholde hoved- og delmål som kommunen legger til grunn for sin alkoholpolitikk i tillegg til virkemidlene for å nå disse.

Videre gir alkoholloven kommunene ansvar for tildeling av salgs- og skjenkebevillinger, for å føre kontroll med og iverksette sanksjoner mot salgs- og skjenkesteder ved eventuelle avvik. Kommunen har dermed en anledning til å regulere tilgjengeligheten av alkohol gjennom å bestemme hvor og når det kan selges og skjenkes alkohol samt hvem som skal drive slik virksomhet.

Kommunen har altså en plikt til å beskytte innbyggerne mot faktorer som kan ha negativ innvirkning på helsen og fremme folkehelse gjennom de tiltak de gjennomfører. Folkehelseperspektivet er derfor en viktig faktor som må legges til grunn for kommunens alkoholpolitikk.

Kommunen skal ivareta helse- og sosialpolitiske hensyn på en best mulig måte, herunder folkehelseperspektivet, samtidig som de skal ivareta de næringspolitiske hensynene gjennom sin alkoholpolitikk. Kommunens lokale bestemmelser og regulering av salgs- og skjenkebestemmelsene er derfor viktige virkemidler på ulike politiske

områder som nødvendigvis ikke har samsvarende behov av virkemidler for å ivaretas.

Alkoholpolitisk handlingsplan er et virkemiddel for å sikre at omsetning av alkohol skjer innenfor lovens rammer og for å redusere de samfunnsmessige og individuelle skadevirkningene alkoholbruk kan gi. Handlingsplanen gir rammer for behandlingen av saker etter alkoholloven og skal være med på å gi innbyggere, politikere og næringslivet en forutsigbarhet i forhold til administrasjonen sin håndtering av dette.

Kommuneplanens samfunnsdel er det øverste dokumentet i kommunens styringssystem. I samfunnsdelen ligger det beskrivelse av en rekke samfunnsforhold det er ønskelig å endre, knyttet til dette ligger det en rekke mål. Disse skal ligge til grunn for øvrig planverk i kommunen, selv om denne planen ikke er vedtatt for å oppnå målsetningene i samfunnsdelen finner man likevel at den vil kunne bidra til en del av målsetningene:

- I Tønsberg opplever alle barn og unge trygge nærmiljø
- I Tønsberg er folk aktive, trives og kan bo hele livet
- Tønsberg har en blågrønn og kompakt by- og senterutvikling med særpreget
- Tønsberg kommunes innovative tilnærming bidrar til økt kvalitet og en mer effektiv ressursutnyttelse

Denne handlingsplanen sier altså noe om hvordan Tønsberg kommune skal utøve sitt skjøn og sin alkoholpolitikk, hvor alkohollovens formål ligger som grunnlag for de valgene som er tatt.

§ 1-1. Lovens formål. Reguleringen av innførsel og omsetning av alkoholholdig drikk etter denne lov har som mål å begrense i størst mulig utstrekning de samfunnsmessige og individuelle skader som alkoholbruk kan innebære. Som et ledd i dette sikter loven på å begrense forbruket av alkoholholdige drikkevarer.

Hovedmål

Tønsberg skal ha et trygt, attraktivt og inkluderende uteliv som bygger på folkehelseperspektivet og der næringen gis like konkurransevilkår.

Utelivsbransjen er en av flere drivende faktorer for by- og stedsutviklingen i Tønsberg. Næringen må derfor være seg bevisst sitt ansvar i forhold til utviklingen av byen, spesielt i sentrum, med tanke på de konseptene som de utvikler.

Restaurant- og utelivsbransjen er en viktig næring for kommunen, også med tanke på arbeidsplasser. Viktigheten av forutsigbare rammebetingelser slik at man får en stabil bransje er av denne grunn også viktig.

Folkehelseperspektivet legger føringer på den alkoholpolitikken som kommunen gjennomfører, det er derfor viktig at alkohol skal foregå i trygge rammer både for de som kjøper og jobber i næringen. Samtidig skal det være trygt og bevege seg i sentrum også på kvelds- og nattestid for alle innbyggere.

Tønsberg kommune har et spesielt søkelys på at barn- og ungdom skal ha alkoholfrie arenaer. Videre vil man ha ekstra fokus på salg, skjenking og langing til mindreårige. Dette er det bred politisk enighet om.

Delmål 1

En trygg og ansvarlig alkoholhåndtering

Alkoholhåndtering kan by på utfordringer for både næringen, gjester samt øvrige innbyggere. Alkohol kan skape individuelle og samfunnsmessige skader, og alkoholovens formål er nettopp det å begrense forbruket og skadevirkningene av alkoholholdig drikk.

Skjenking av alkohol til gjester som er åpenbart påvirket er relativt utbredt og blant de vanligste overtredelsene som kommunen avdekker og behandler.

Tiltak 1.1

Veiledning av næringen

Veiledning av næringen gjennom hele oppstarts- og søknadsprosessen er et viktig grunnlag for å sikre at forholdene ligger til rette for en trygg alkoholhåndtering etter oppstart. Dette gis gjennom kommunens hjemmeside hvor det legges ut informasjon samt i dialog med den enkelte bevillingssøker. Det skal tilstrebes at man gjennomfører en samtale med alle som søker om bevilling for nye utesteder/konsepter.

Tiltak 1.2

Dialog med næringen

Det skal gjennomføres to samarbeidsmøter med næringen i året, fortrinnsvis før sommer- og julebordsesongen. Der vil også andre interne og eksterne aktører være invitert slik som politikere, bydrift, politi og brann. Formålet vil være å utveksle erfaringer og kunnskap samt gi informasjon som skal være med på å sikre en ansvarlig alkoholhåndtering. Samtidig vil det være et forum hvor næringen møter hverandre.

Tiltak 1.3

Samarbeid med politiet

Samarbeid med politiet og intern koordinering av arbeidet i forhold til rus- og kriminalitetsforebyggende tiltak er i stor grad lagt til SLT-koordinator. Det samme gjelder for politirådet hvor kommunedirektør og SLT-koordinator møter.

Den administrative delen av kommunen som i stor grad har ansvaret for å håndheve alkoholpolitisk handlingsplan og er beslutningstaker i forhold til bevillinger og oppfølging av disse har kontakt med politiet i forhold til enkeltsaker som store arrangementer eller spesifikk problematikk oppstår gjerne knyttet tett opp mot utelivsbransjen.

Tiltak 1.4

Gjennomføre målrettede kontroller.

Kontrollvirksomheten gjennomføres av et privat selskap etter at kommunen satt oppgaven ut på anbud.

Administrasjonen skal årlig ha minimum to møter for å gi føringer for hva man spesielt ønsker fokus på og hvilken innretting man ønsker for det neste halvåret.

Administrasjonen kan også gi mer spesifikke beskjeder om hva og hvilke bevillingssteder som skal kontrolleres.

Administrasjonen vil blant annet legge til grunn salgs- og skjenkestedets driftshistorikk, beliggenhet, tilbakemeldinger fra politiet og aldersgrense.

Administrasjonen skal utarbeide nye maler for kontrollvirksomheten, slik at man få en enda bedre beskrivelse av situasjonen på det tidspunktet salgs- eller skjenkestedet blir kontrollert. Kontrollrapportene skal brukes aktivt i dialog med bevillingshaverne.

Delmål 2

En profesjonell og kompetent bransje

En kompetent bransje er en nøkkel til forsvarlig drift. Det er bevillingshaver som har ansvaret for at ansatte har tilstrekkelig kunnskap og kompetanse til å utføre arbeidet i henhold til de til enhver tid gjeldende lover, retningslinjer og internkontroll. Kommunen skal også arbeide for å heve kompetansenivået i bransjen gjennom kursing, dialog og oppfølging av enkeltbevillinger.

Tiltak 2.1

Gjennomføre etablerer-, skjenke- og kunnskapsprøven.

Kommunen vil tilby næringen muligheten til å avlegge etablerer-, skjenke- og kunnskapsprøven. Det vil tilstrebes at mulighet for å avlegge prøvene skjer minimum to ganger per måned. Enkelte av disse prøvene er obligatoriske for henholdsvis daglig leder, styrer og stedfortreder for å kunne få bevilling. Kravet kan ikke fravikes.

Tiltak 2.2

Krav om e-læringskurs i Ansvarlig vertskap

Det vil bli satt vilkår i bevillingene om at alle som serverer alkohol skal ha e-læringskurset i Ansvarlig vertskap dersom de ikke har skjenkeprøven. Dette kurset er utviklet av KORUS Øst på oppdrag fra Helsedirektoratet. Det tar for seg en rekke utfordrende situasjoner som ansatte kan møte på, men også generelle temaer som internkontroll, illegale rusmidler og alkoholens påvirkning på kroppen. Etter endt gjennomgang kan man gjennomføre prøven og det vil bli utstedt kursbevis. Kopi av kursbeviset skal

oppbevares i internkontrollmappa slik at det til enhver tid vil være tilgjengelig for kontroll.

Tiltak 2.3

Kontroll og oppfølging av internkontrollen

Alle salgs- og skjenkesteder skal ha en internkontroll for å sikre at alkoholregelverket overholdes. Det vil bli ført en utvidet kontroll med disse med fokus på opplæring av de ansatte, om den er tilpasset stedets egne utfordringer og om stedet har en plan for hvordan systemet skal følges opp i praksis. Et godt og velfungerende internkontrollsystem vil sørge for regelverksoverholdelse slik at bevillingshavers sannsynlighet for å slippe prikktildeling og andre negative konsekvenser øker. Det er en forventning at internkontrollen er et levende dokument som endres i takt med de utfordringer som stedet opplever.

Delmål 3

Forutsigbare rammebetingelser

Kommunen er opptatt av at næringen skal ha en forutsigbarhet i sine rammebetingelser slik at man får en stabil bransje. Kommunen har fokus på effektiv, forutsigbar og nøyaktighet i sin saksbehandling samtidig som man forsøker å finne de beste løsningene for alle parter i spesielle situasjoner. Det arbeides med digitalisering av saksbehandlingen der det er mulig for å forenkle prosessene og kunne gi enda raskere tilbakemelding på spesielt søknader. Digitalisering av enkeltanledninger er allerede gjennomført, men skal optimaliseres i årene som kommer for å kunne gi næringen enda bedre service.

Tiltak 3.1

Videreføring av salgs- og skjenkebevillinger

Tønsberg kommune vil videreføre alle eksisterende salgs- og skjenkebevillinger for planperioden 2024-2028. Dette betyr at kommunens salgs- og skjenkesteder vil få automatisk ny bevilling, etter en forenklet behandling. Vilårene i opprinnelig vedtak vil videreføres samtidig som det åpnes for at det tilføres nye (jfr. Krav om e-læringskurs i Ansvarlig vertskap)

Tiltak 3.2

Digitalisering av søknadsprosesser om bevilling

Kommunen vil fortsette arbeidet med å digitalisere søknadsprosessene og den påfølgende saksbehandlingen, der hvor det er gjennomførbart.

Tiltak 3.3

Begrensninger i forhold til antall salgs- og skjenkebevillinger

Tønsberg kommune har historisk sett ikke hatt begrensninger i forhold til antall salgs- og skjenkesteder. Man har likevel klart å balansere forholdet mellom det avtrykket skjenkestedene gir og alkoholfrie soner for allmennheten. Antallet reguleres også naturlig i forhold til antall innbyggere og besøkende, og det ses derfor ingen grunn til å endre praksis.

Det settes ingen øvre grense for antall salgs- og skjenkebevillinger så lenge de oppfyller alkoholloven, alkoholforskriften, Tønsberg kommunes forskrifter og alkoholpolitiske handlingsplan. Dette er også gjeldende for enkelt anledninger.

Tiltak 3.4

Sørge for at spørsmål om vinmonopolutsalg vurderes grundig
Tønsberg kommune har to vinmonopolutsalg per dags dato, henholdsvis på Revetal og i sentrum.

Dersom det skal vurderes å tillate flere utsalgssteder må kommunen ikke bare hensynta alkoholpolitiske spørsmål, men også slik som folkehelse-, nærings- og stedsutviklingsperspektiver.

Det er kommunen som skal godkjenne det enkelte utsalgs beliggenhet. Man bør i forkant ta stilling til spørsmålet på et mer generelt grunnlag i en egen politisk sak hvor alle spørsmål drøftes, før det eventuelt sendes en henvendelse til vinmonopolet om ønske om nye utsalgssteder.

Det settes derfor ikke et tak for antall lokasjoner for Vinmonopolet i kommunen, men et krav om politisk behandling i forkant i tillegg til politisk behandling og godkjenning av et eventuelt bestemt utsalgssted.

Delmål 4

Tønsberg skal ha et mangfoldig, attraktivt og tilgjengelig by- og uteliv

Utelivsbransjen kan være en drivende faktor i by- og stedsutviklingen. Innbyggere og tilreisende ser ut for å ønske en større variasjon i driftskonsepter. Næringen etterkommer i stor grad de ønskene som innbyggere og tilreisende har, dette gjenspeiles ofte blant annet i flerbrukskonsepter, større konserter og blandet målgruppe. Dette kan være utfordrende å imøtekomme for administrasjonen da regelverket ofte henger etter samfunnsutviklingen. God dialog for å finne løsninger er da viktig, også for at

konseptene skal fungere og ikke være til sjenanse for tredjepart.

Tiltak 4.1

Gi bevilling til ordinære serverings- og skjenkesteder

Tønsberg kommune skal gi alminnelig bevilling til ordinære serverings- og skjenkesteder. Ordinære anses i denne sammenheng som steder som har servering og skjenking som sin hovedvirksomhet, men som i tillegg kan tilby ulike aktiviteter og kulturtilbud.

Virksomheter som primært er i en annen bransje enn serveringsnæringen vil som hovedregel ikke få skjenkebevilling da de ikke regnes som ordinære. Det innvilges heller ikke salgs- eller skjenkebevilling til gatekjøkken, foodtrucks, mobile salgsvogner m.m

Tiltak 4.2

Gi skjenkebevilling for en enkelt anledning

Det kan gis bevilling for en enkelt anledning til både åpne og sluttet selskap etter alkoholoven §§ 1-6 og 4-5. Her settes det ikke vilkår om e-læringskurs i Ansvarlig vertskap, men det vil vurderes om det er behov for noen typer vilkår ut ifra arrangementets karakter. Søknadene vil ikke bli innvilget dersom de ikke er i tråd med føringene i denne handlingsplanen.

Ved større arrangementer som store konserter og festivaler vill det settes vilkår for å trygge en forsvarlig alkoholhåndtering, dialog med arrangør er viktig.

Tiltak 4.3

Bevillingssøker må redegjøre for stedets universelle utforming

Ved søknad om bevilning skal søker redegjøre skriftlig for stedets tilgjengelighet, inklusive toaletter, for mennesker med nedsatt funksjonsevne. Erklæringen bør inneholde enkle tegninger hvor det er påført de tiltakene som er iverksatt. Kopi av denne skal oppbevares sammen med internkontrollen og kan bli kontrollert opp mot hvordan det faktisk er utført. Ved store ombygginger eller endringer skal kommunen orienteres ved innsending av nye egenerklæring.

Delmål 5

Sikre forutsigbare alkoholfrie soner i det offentlige rom og der barn og unge oppholder seg

Ved vurdering av søknader skal prinsippet om at dersom man bruker byen så skal man ikke bli ufrivillig eksponert for alkoholomsetning eller skjenkevirksomhet. Utgangspunktet skal være at innbyggerne må oppsøke og ikke bli eksponert for det.

Videre er dette prinsippet ekstra viktig på de arenaene og arrangementene som barn og unge oppholder seg på eller som er rettet mot dem. Barn og unge skal kunne ta del i Tønsbergs idretts- og kulturarrangementer som er rettet mot dem uten å bli eksponert for alkoholomsetning eller skjenkevirksomhet.

Tiltak 5.1

Det settes begrensninger i forhold til hvilke konsepter som kan innvilges salgs- og skjenkebevillinger

Kommunens frie skjønn i henhold til alkoholoven inkluderer hvilke typer driftskonsepter som kan innvilges salgs- eller skjenkebevillinger. Alle hensyn som fremmer

alkohollovens formål, kan være relevante i en slik vurdering

5.1.1

Det gis ikke bevilning til undervisningssentra/lokaler for barn og unge

5.1.2

Det gis ikke bevilning til steder beregnet kun for barn og unge, ungdomsklubber o.l

5.1.3

Det gis ikke bevilning til idretts- og kulturarrangementer som retter seg mot barn og unge under 18 år.

5.1.4

Det skal som hovedregel ikke innvilges bevilning til idrettsarrangementer

5.1.5

Det kan fastsettes redusert skjenketid for lokaler som ligger i boligområder.

5.1.6

Dersom arrangementet avholdes på offentlig plass, som kommunens torg, vil det kunne innvilges bevilning til et klart avgrenset område så lenge øvrig del av arrangementet er tilgjengelig for alle besøkende (slik som matservering)

5.1.7

Det kan fastsettes reduserte skjenketider for utearealer, de skal være klart avgrenset mot arealer som ikke er skjenkeareal. Utearealet bør være i en forlengelse av skjenkestedet og ikke være til hinder for fri ferdsel.

5.1.8

Det bør ikke innvilges bevilning til lokaler hvor konseptet pengespill er en del av publikumstilbudet.

5.2

Det innvilges begrenset bevilling til skip/fartøy

I henhold til forskrift om salgs- og skjenketider, Tønsberg kan skip og fartøy tidligst skjenke en time før de legger fra kai og må opphøre når de legger til kai igjen.